

WAAR ONZE TAALEN WEG KOMT

EEN KORTE GESCHIEDENIS
VAN HET DIALECT IN OVERIJSSSEL

Harrie Scholtmeijer

Harrie Scholtmeijer (links op de foto) is dialectoloog bij de Overijsselacademie. In die functie houdt hij, samen met collega Albert Bartelds (rechts), op verschillende plaatsen in Overijssel en soms daarbuiten lezingen over het dialect. Zo'n lezing wordt steevast voorafgegaan door een maaltijd bij de lokale Chinees.

WAAR ONZE TAAL WEG KOMT

TERSCHELLING

AMELAND

SCHIERMONNIKOOG

Midland

HET BILD

HUNSINGOD

FIVELINGO

VLIELAND

OMMELANDEN

EXEL

Harlingen

Franeker

Dokkum

Groningen

OLDAMB

Winschoten

Balsward

Sneek

Tjalleberd

Bankerbrack

Assen

St. Jansga

Laujebard

Gasterwilde

Nieuw Appelscha

Rotsterhaude

Heevenveen

WIERINGEN

Hindeloopen

STEL
LINGWERE

DRENTH

Dwingeloo

Schagen

Medemblik

WEST-FRIESLAND

Schoorl

Bergen

Enkhuizen

URKD

SCHOKLAND

Giethoorn

Meppel

Hoogeveen

Vollenhove

Edam

ZUIDERZEE

MARKEN

AMSTERDAM

Kampen

Zwolle

Harlem

Aalsmeer

Huizen

Harderwijk

Eiburg

Zwolle

Friexenneen

Oldenzaal

TWENTE

Enschede

Aalsmeer

COULANE

Hilversum

Nijkerk

Apeldoorn

Deventer

Gouda

Utrecht

Barneveld

Zutphen

Lochem

Schaarhoven

Gorinchem

Kuilenburg

Tiel

MAAS EN
WAAL

Nymegen

Zevenaar

ACHTERHOEK

Groenloo

Winterswijk

Schaarhoven

Gorinchem

TIELERWAARD

Oss

Grave

Gennep

Herfogenbosch

Harrie Scholtmeijer

WAAR ONZE TAAL WEG KOMT

EEN KORTE GESCHIEDENIS VAN HET DIALECT IN OVERIJSEL

Inhoud

Voorwoord / 5

1
HET DIALECT VAN OVERIJSSSEL / 6

De gelijkenis van den verlorenen zoon
in den tongval van Oldenzaal (1870) / 12

2
NEDERSAKSISCH / 16

Twenther Brul'fteleed / 24
tekst/ toelichting / vertaling

3
HET PROTO-INDO-EUROPEES / 26

Elsijn kumm' ries gauw van 't Faarken / 31
tekst/ toelichting / vertaling

4
DE OPDELING VAN HET GERMAANS / 32

Martent mit Joukien / 36
tekst/ toelichting / vertaling

5
FRIEZEN EN FRANKEN / 38

Het Onze Vader in de Oudsaksische Heliand / 46
tekst/ toelichting / vertaling

6
DE WESTFAALSE EXPANSIE / 48

Over-Yselsche Boere-Vryagie / 56
tekst/ toelichting / vertaling

7
DE HOLLANDSE EXPANSIE / 58

Eigen geoordeid / 66
tekst/ toelichting / vertaling

8
HET PRESTIGE VAN HET FRANS / 68

Iedele vreeze / 74
tekst/ toelichting / vertaling

9
DE ONDERWIJSHERVORMING VAN THORBECKE / 76

Zwolsche Sketsies / 82
tekst/ toelichting / vertaling

10
EEN TAALKUNDIGE AARDVERSCHUIVING / 84

Breef van nen ingezjättenen / 92
tekst/ toelichting / vertaling

Literatuur & bronnen / 94

Voorwoord

De afgelopen jaren hebben Albert Bartelds en ik door heel de provincie Overijssel (en soms daarbuiten) lezingen gegeven over het dialect. Zo'n avond voor historische verenigingen, plattelandsvrouwen of serviceclubs duurt ongeveer twee uur. Na de pauze vertelt Albert iets over projecten op het gebied van cultuur, zorg en onderwijs waar de Overijsselacademie momenteel mee bezig is, en voor de pauze heb ik een meer wetenschappelijk verhaal over de geschiedenis van het dialect.

Mijn presentatie duurt dus drie kwartier tot maximaal een uur, en dat is wat kort om te vertellen over een ontwikkeling die vele eeuwen omvat, en de inzichten te delen die ik gedurende de meer dan vier decennia waarin ik me met de dialectologie bezighoud, heb opgedaan. Daarom heb ik het verhaal nu maar eens, en wat uitgebreider, uitgewerkt tot het boek dat nu voor u ligt.

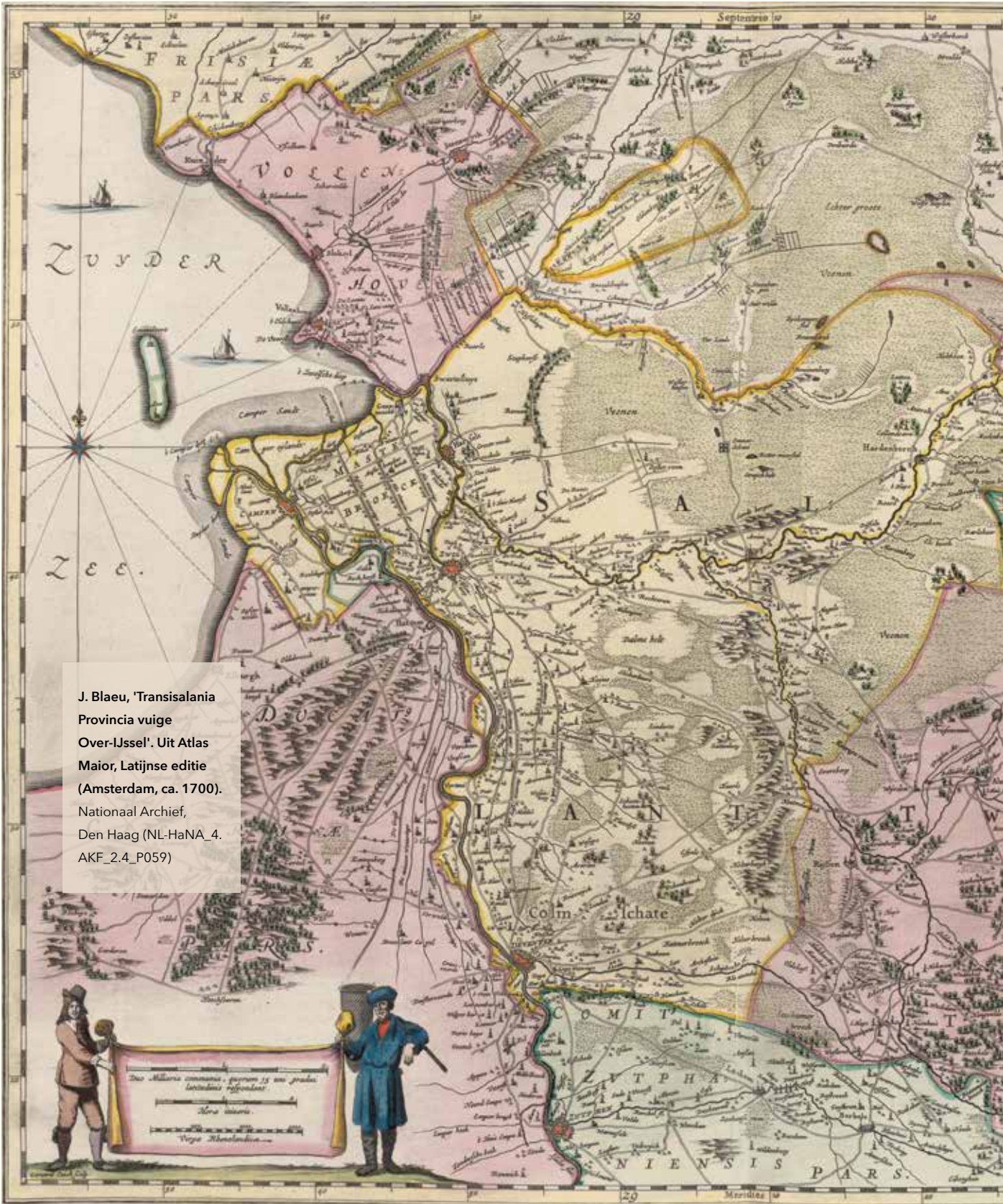
Bij de bewerking van het manuscript deed Merijn de Leur mij het idee aan de hand om voorbeelden van historische teksten in het Overijssels op te nemen, zodat de lezer ook kon zien waarover ik het had. De geselecteerde teksten, die een spreiding kennen zowel door de tijd als over de provincie, heb ik voorzien van een korte toelichting – en toen bleek dat het dialect niet altijd begrijpelijk was van een vertaling in het Nederlands. Eveneens van Merijn afkomstig is de suggestie om de korte stukjes op te

nemen die ik eerder schreef en die door Albert destijds op Facebook zijn gezet. Sommige van die stukjes heb ik ook gebruikt voor de podcast 'De Nedersaksen' van Albert Bartelds en Hendrik Jan Bökkers.

Bij het uitzoeken van de illustraties is Linde Otten behulpzaam geweest. Jan Nijen Twilhaar en Cor van Bree voorzagen het manuscript van commentaar. Wilbert Heeringa hielp bij het zoeken naar een dialectkaart. Annelies Dollekamp verzorgde de opmaak en tekende enkele dialectkaartjes. Carijn Oomkens begeleidde het boek vanuit de uitgeverij. Iedereen zeg ik hiervoor mijn hartelijke dank.

Het bovenstaande maakt duidelijk dat, ondanks die enkele naam op de titelpagina, het boek wel degelijk het product is van teamwork. Dat team kan ik wat breder aanduiden, want al mijn collega's op de Overijsselacademie creëren samen de meest inspirerende omgeving voor dialectonderzoek die je je maar kunt wensen. Expliciet noem ik daarbij de naam van onze directeur, Geeke Snijders, vanwege de bevlogen wijze waarop zij leiding geeft aan het team, maar ook vanwege haar aanstekelijke enthousiasme voor de Nedersaksische taal en cultuur.

Zwolle, mei 2024

J. Blaeu, 'Transisalanica Provincia vuige Over-IJssel'. Uit Atlas Maior, Latijnse editie (Amsterdam, ca. 1700). Nationaal Archief, Den Haag (NL-HaNA_4_AKF_2.4_P059)

HOOFDSTUK I
**HET DIALECT
VAN OVERIJSSEL**

Eenheid in verscheidenheid

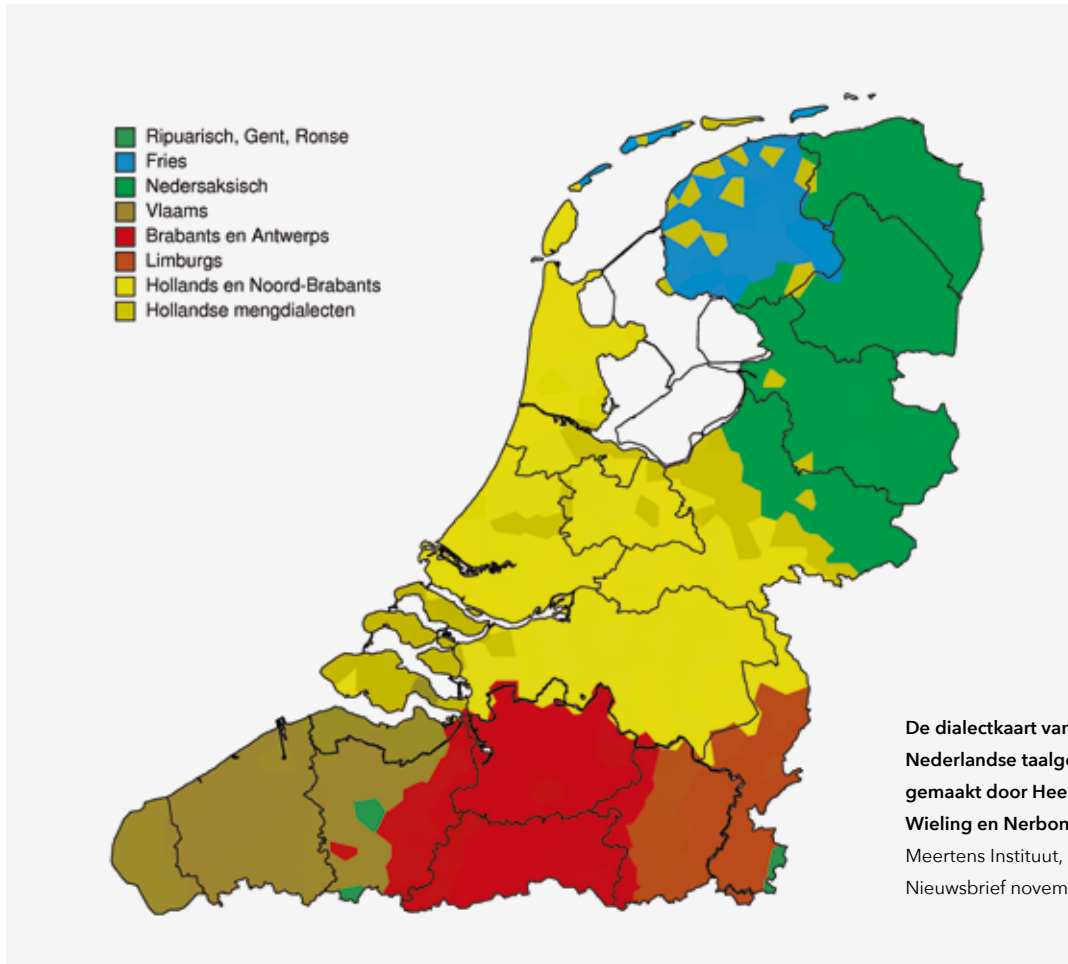
Er is niet één, maar er zijn verschillende dialecten in Overijssel: elke plaats en elke stadswijk heeft of had zijn eigen dialect. Toch kun je die dialecten ook wel groeperen in grotere eenheden. In Overijssel zijn dat zeven dialecten, die we tot drie hoofdgroepen (Noordwesthoeks, Sallands, Twents) kunnen samenvoegen. Het Overijssels is op zijn beurt weer onderdeel van een groter geheel, het Nedersaksisch.

‘In het volgende dorp, dáár spreken ze raar!’ Twee taalkundigen, Marinel Gerritsen en Frank Jansen, fietsen in 1980 de route na die ruim een halve eeuw voor hen was afgelegd door de dialectoloog Kloeke. Deze Kloeke had in de jaren twintig van de 20ste eeuw voor zijn dialectonderzoek heel het noord-oosten van Nederland per fiets verkend. In elke plaats waar hij afgestapt was, had hij de lokale bevolking een lijst met woorden voorgelegd, met de vraag die in het eigen dialect te vertalen. In een dorp dat maar een paar kilometer verderop lag, kon de uitspraak van zo’n woord al heel anders zijn. De bewoners wisten dat, en vonden dat die van het buurdorp ook maar raar praten. De opmerking over dat rare taaltje van de burens konden ook Gerritsen en Jansen nog vaak horen. Het artikel waarin zij hun omzwervingen door de Noordwesthoek van Overijssel beschreven, kreeg zelfs die uitspraak als kop mee: ‘In het volgende dorp, dáár spreken ze raar!’

Het oordeel van de bewoners werd ingegeven door de verschillen die er toen nog duidelijk aanwezig waren. In Vollenhove, waar ik opgroeide, zeiden we *kuukies* voor ‘koekjes’, maar in Sint-Jans-klooster, op amper vier kilometer afstand, werd datzelfde woord met een *oe* uitgesproken: *koekies*. Dat maakte het dialect van Sint-Jans-klooster in de oren van ons Vollenhovenaren natuurlijk een heel ander, bijna onverstaanbaar dialect, en omgekeerd dachten ze er net zo over. Ga je vanuit Sint-Jans-klooster weer iets verder naar het oosten, dan kom je in Giethoorn, en daar zeggen ze niet *water*, zoals

in Vollenhove en Sint-Jans-klooster, maar *wèter*. Iets ten noorden van Vollenhove, in Blokzijl is het *waoter*, met een lange *ò*. Dat is overigens de enige plaats in Overijssel waar ze ‘water’ als *waoter* uitspreken. Ten zuiden van Vollenhove ligt Genemuiden, en daar is het persoonlijk voornaamwoord ‘ik’ niet *ik* maar *ek*: de enige plaats in Overijssel (en zelfs heel Nederland!) waar ze dat doen.

Op zo’n kleine oppervlakte zijn er al grote verschillen. Elk dorp heeft zijn eigen dialect, dat in een paar woorden verschilt, of verschilde, van het dialect uit een naburige plaats. Dat maakt het in dit geval moeilijk om van ‘hét Overijssels’ te spreken. In de steden had je ook verschillen per wijk. In Zwolle, bijvoorbeeld, werden vroeger het Binnenstads, het Diezerpoorts, het Assendorps en het Kamperpoorts onderscheiden. Dat maakt het zelfs al moeilijk om van hét Zwols te spreken. Maar het verschil kon ook wel samenhangen met heel andere zaken dan de wijk waar je woonde. Oude Zwollenaren konden aan hun stadsgenoten soms horen of de spreker katholiek of protestant was. Katholieke Zwollenaren spraken min of meer zoals ze in Raalte spraken, het protestantse Zwols ging meer in de richting van het Kampens. Maar er is ook een verschijnsel dat alle Zwollenaren delen met de Kampenaren: ze spreken de *r* achter in de mond uit, bijna als een *g* (de populaire term hiervoor is *brouwen*). Dat verschijnsel vinden we ook in Deventer en Steenwijk, maar niet op het daartussen liggende platteland. De brouw-*r* is in Overijssel een typisch stadsverschijnsel.

De indeling van de Overijsselse dialecten

Dialecten waar ze *koekies* zeggen of *kuukies*, dialecten waar ze de *r* achter in de mond uitspreken en dialecten waar ze *r* juist voor in de mond maken: een kakofonie aan dialecten in Overijssel. Vanaf het begin heeft de dialectologie geprobeerd orde te scheppen in die ogenschijnlijke chaos, door na te gaan welke dialecten bij elkaar horen en welke niet. Vaak wordt dan het Twents als een aparte eenheid binnen Overijssel gezien: daar zeggen ze bijvoorbeeld *hoes* 'huis', terwijl de andere dialecten in Overijssel (*h*)*uus* hebben. Die niet-Twentse (*h*)*uus*-dialecten zou je West-Overijssels kunnen noemen. Maar ook

dat West-Overijssels is bepaald geen eenheid. Een belangrijk onderscheid wordt gevormd door het meervoud van werkwoorden in de tegenwoordige tijd. In het oosten van West-Overijssel is de uitgang een *t*: *wie loopt* 'wij lopen', een uitgang die ook in Twente voorkomt. In het westen heeft dat woord een neusklank als uitgang; *n*, *m* of *ng*: *wi-j loopm*.

Sallands

Het westelijke deel van West-Overijssel kun je dus opdelen in een oostelijk (*loopt*) gebied en een westelijk (*loopm*) deel. Het oostelijke gedeelte valt min of meer samen met Salland, het westelijke

Al eerder op de kaart gezet

Ook op de meer dan honderd jaar oude kaart van Van Ginneken zien we de naam Saksisch, met ongeveer dezelfde plaats en dezelfde omvang als het Nedersaksisch op de kaart in het vorige hoofdstuk. Op die kaart vinden we ook de namen Fries en Frankisch. De namen Fries, Frankisch en Saksisch verwijzen naar oude Germaanse stammen. Hun woongebied zou in de dialecten nog hoorbaar zijn. Maar wat is het Nedersaksisch nu eigenlijk?

De kaart van Heeringa, Wieling en Nerbonne uit het vorige hoofdstuk is getekend met behulp van de computer, op basis van een grote hoeveelheid dialectmateriaal. Die kaart is niet de eerste dialectkaart van het Nederlandse taalgebied. Een kleine honderd jaar eerder, in 1917, tekende Van Ginneken – die later de eerste hoogleraar in het Nederlands aan de Nijmeegse universiteit zou worden – de kaart op p. 16-17. Vanzelfsprekend kon hij toen nog niet gebruik maken van een computer, en zelfs niet van doelgericht verzameld dialectmateriaal. In 1917 moest hij zich voornamelijk baseren op schaarse dialectteksten. Toch zijn er opvallende overeenkomsten met de kaart uit de 21ste eeuw.

Ook Van Ginneken onderscheidt een Fries gebied. Dat Friese gebied – hier blauw gekleurd – is wat groter dan bij Heeringa, Wieling en Nerbonne. Bij Van Ginneken omvat het ook Noord-Holland boven het IJ. Ten zuiden daarvan vinden we het Frankisch, dat onderverdeeld is in Hollands-Frankisch, Brabants-Frankisch en Limburgs-Frankisch. In het noordoosten van Nederland vinden we het Saksisch. Dat Saksisch verschilt eigenlijk alleen in kleur (rood), van het Nedersaksisch dat aan het begin van de 21ste eeuw werd getekend. De omvang van het gebied is ongeveer hetzelfde als op de kaart van Heeringa, Wieling en Nerbonne.

J.H. Halbertsma
(1798-1869).
RKD, Den Haag

Die namen, Saksisch of Nedersaksisch, Fries, Frankisch, zijn opmerkelijk. Ze verwijzen naar oude Germaanse stammen: de Friezen, Franken en Saksen. Die namen zijn niet toevallig. Dialectverschillen zouden de oude stamgrenzen laten zien. Dialectsprekers waren immers bij uitstek mensen die van generatie op generatie in dezelfde plaats bleven wonen: boeren, vissers, (land)arbeiders en kleine middenstanders. De dialecten vermengden daardoor niet, en door maar goed dialectonderzoek te doen kon je, net als bij archeologisch onderzoek, de oude stamgrenzen in kaart brengen.

De indeling van de Nederlandse dialecten in Fries, Frankisch en Saksisch is naar alle waarschijnlijkheid afkomstig van Halbertsma, een dominee uit Deventer die zich in zijn vrije tijd bezighield met de streek-talen (en dan vooral zijn moedertaal, het Fries). In 1846 noemt hij de drie hoofdtalen van Nederland: ‘het Friesch, het Nedersaxisch en het Brabandsch’ (later ‘Hollandsch’ genoemd).

De opvatting van onze dialecten als onveranderde voortzettingen van de oude Germaanse stamtalen is een 19de-eeuws idee, en past goed in de tijd van de romantiek. Maar halverwege de 20ste eeuw was men niet meer zo zeker van de koppeling tussen stammen en taal. Dialectonderzoek had aan het licht gebracht dat dialecten door invloeden van binnenuit en van buitenaf konden veranderen. Dat je de dialecten van Noord-Holland Fries zou kunnen noemen, was wel heel twijfelachtig geworden: ze hadden duidelijk

een andere ontwikkeling doorgemaakt dan de taal die in de provincie Friesland gesproken wordt. Op een kaart uit 1969 heeft Noord-Holland een andere kleur gekregen, afwijkend van het blauw in Friesland.

In tegenstelling tot de kaart van Van Ginneken is deze kaart wel gebaseerd op uitgebreid materiaal. Op deze kaart, getekend door Jo Daan, het toenmalige hoofd van de Afdeling Dialectologie van het (P.J.) Meertens-Instituut, werd gebruikgemaakt van (onder meer) de antwoorden op vragenlijsten. In de jaren die volgden op de publicatie van Van Ginneken's kaart werd het ontbreken van betrouwbare dialectgegevens steeds meer als een probleem gezien. Om die reden begon Meertens in de jaren dertig met het uitzenden van vragenlijsten naar alle steden en dorpen in Nederland.

Net als Noord-Holland heeft ook het noordoosten van Nederland op de kaart van 1969 een andere kleur dan op de kaart van 1917: niet rood maar groen (de kleur die we ook vinden op de kaart van Heeringa, Wieling en Nerbonne). Maar de omvang van het groene gebied is wel min of meer hetzelfde als op de kaart van Van Ginneken. Wat wel verdwenen is, is de naam Saksisch. Ook de naam Frankisch is trouwens van de kaart verdwenen.

In het vorige hoofdstuk en dit hoofdstuk hebben we drie kaarten van het Nederlandse taalgebied gezien, die elk ongeveer een halve eeuw van elkaar verschillen: uit 1917, 1969 en 2013. We zetten de overeenkomsten en verschillen tussen deze kaarten op een rijtje, met een focus op Noordoost-Nederland:

Maker	Jaar	Materiaal/productie	Naam N.O.-gebied	Kleur	Omvang
Van Ginneken	1917	Weinig materiaal	Saksisch	Rood	
Daan	1969	Veel materiaal/ handmatig	Geen	Groen	Als in 1917
Heeringa, Wieling en Nerbonne	2013	Veel materiaal/ computer	Nedersaksisch	Groen	Als in 1917 en 1969

De groene kleur voor de dialecten van Noordoost-Nederland vinden we ook op de kaart van Heeringa, Wieling en Nerbonne (in het vorige hoofdstuk). De naam Saksisch die Van Ginneken aan de dialecten in dit gebied gaf, vinden we op die kaart in de enigszins gewijzigde vorm Nedersaksisch op de kaart van Heeringa, Wieling en Nerbonne terug. En dat het noordoosten van Nederland een taalkundige eenheid vormt, daar zijn alle kaarttekenaars het over eens.

Saksisch, Nedersaksisch of helemaal geen naam: de rode of groene eenheid van het noordoosten is op alle drie de kaarten duidelijk waarneembaar. Die eenheid zullen we nu naar de meest recente kaart aanduiden met de term Nedersaksisch. De Nedersaksisch eenheid is op verschillende taalniveaus aanwezig. Van elk niveau geven we een paar voorbeelden.

Op het niveau van de klanken

Het Nedersaksisch heeft voor een groot deel dezelfde klanken als het Nederlands, maar ze worden vaak net iets anders uitgesproken. Voorbeelden zijn de *ee*, *eu* en *oo*. Die worden in het Nedersaksisch duidelijk anders uitgesproken dan in het Nederlands – het ‘naslagje’ (vergliding: *eej*) dat je in het Nederlands hebt, hoor je in het dialect niet. De enige uitzondering in Overijssel is het stadsdialect van Deventer, waar deze klanken op z’n Nederlands worden uitgesproken. Hierboven werd wel gezegd ‘duidelijk anders uitgesproken’, maar voor veel sprekers en hoorders in Noordoost-Nederland lijkt dat verschil zich toch aan de waarneming te onttrekken. Anders valt niet te verklaren dat ze die Nedersaksische *ee*, *oo* en *eu* ook laten horen wanneer ze Nederlands spreken.

Misschien het meest in het oor springend is dat woorden die in het Nederlands een tweeklank hebben (*huis*, *dijk*), die in het Nedersaksisch niet hebben: *diek*, *huus*, *hoes* (de *oe* lijkt qua spelling een tweeklank, maar is dat niet). In sommige woorden klinken de *ie*, *uu* en de *oe* extra lang.

In het Nederlands maken we verschil in lange klanken (*aa*, *ee*, *ie* etc.) en korte klanken (*a*, *i*, *e* etc.). Maar als je goed oplet hoe je die klanken vormt,

Kaart van het Nederlandse taalgebied getekend door J. Daan in 1969.

Uit: J. Daan en D.P. Blok (1969), *Van Randstad tot landrand. Toelichting bij de kaart: dialecten en naamkunde*. Amsterdam: Noord-Hollandsche Uitgevers Maatschappij.

merk je dat ze niet alleen in lengte verschillen, maar dat ze ook op een (iets) andere plaats in de mond worden gevormd. In het Nedersaksisch kun je echt korte klanken lang maken terwijl hun positie in de mondholte niet verandert. De korte *o* wordt dan *òò* (vaak geschreven als *oa* of *ao*), de korte *e* wordt *èè* (vaak geschreven als *ea* of *ae*), de korte *u* wordt een *ùù* (meestal geschreven als *eu*) en de korte *i* wordt een *ii* (steeds geschreven als *ee*).

In de geschiedenis van de taal kunnen klanken die aanvankelijk achter in de mond worden gevormd meer naar voren in de mond gemaakt worden. In het Nederlands is dat alleen met korte klanken gebeurd. In het Nedersaksisch kan dat ook met lange klanken: *keze* ‘kaas’, (*h*)*eui* ‘hooi’, *gruun*, *greun* ‘groen’. In het Nederlands hebben die woorden nog altijd een klinker die achter in de mond wordt gevormd. Het Duits heeft hier ook een voormondklanker gekregen, en die klankverandering duiden we ook aan met een Duits woord: umlaut.

Op het niveau van de woordvorming

In het Nederlands bevat een lettergreep minimaal een klinker (*a*, *aa*, *e*, *ie* etc.). In het Nedersaksisch kunnen ook de *n*, *m*, *ng*, *l* en *r* in hun eentje een lettergreep vormen: *loopm*, *bakkr* (nee, je hoort echt geen *e* in dit woord).

De vervoeging van werkwoorden is vaak anders dan in het Nederlands. Een opvallend kenmerk (dat al genoemd is in het eerste hoofdstuk) is de *t* in het

Colofon

Uitgave

WBOOKS, Zwolle

info@wbooks.com

www.wbooks.com

i.s.m. Overijsselacademie, Zwolle

info@overijsselacademie.nl

www.overijsselacademie.nl

Tekst

Harrie Scholtmeijer

Eindredactie

Merijn de Leur-van Duyn

Vormgeving

Annelies Dollekamp

De afbeeldingen op p. 26, 32, 38, 62 zijn afkomstig van de Meertens Kaartenbank: Kruijsen, Joep en Nicoline van der Sijs (samenstellers) (2016), Meertens Kaartenbank, op www.meertens.knaw.nl/kaartenbank/; eerste versie gelanceerd in 2014.

© 2024 WBOOKS Zwolle / Overijsselacademie / de auteur

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

De uitgever heeft ernaar gestreefd de rechten met betrekking tot de illustraties volgens de wettelijke bepalingen te regelen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.

ISBN 978 94 625 8626 0

NUR 693

Veel mensen in Overijssel en daarbuiten zijn van mening dat je talen in twee groepen kunt indelen: allochtone talen en autochtone talen. Allochtone talen zijn van elders hiernaartoe gekomen, het dialect is voor hen een autochtone taal die vaak ook de naam van de streek heeft: Overijssels, Sallands, Twents. Het Standaardnederlands is een twijfelgeval, want er was een tijd dat alleen de 'import' dat sprak. Het dialect wordt ook als een onveranderlijke taal gezien, die veel van zijn oorsprong bewaard zou hebben.

Dit boek laat zien dat op deze opvattingen wel wat af te dingen is. De oorsprong van het Overijsselse dialect ligt duizenden kilometers hier vandaan. En toen die taal hier eenmaal gearriveerd was, is ze continu aan invloeden van buitenaf onderhevig geweest. Het Frankisch, het Westfaals, het Hollands, het Frans en uiteindelijk het Nederlands: sporen van al die talen zijn in meer of mindere mate in het huidige Overijssels terug te vinden.

Waarom zegt het ene dorp *hoes* en *moes* en het andere *huus* en *muus*? Waarom brouwen Zwollenaren hun *r* en wijkt het Vriezenveens zo sterk af van andere Twentse dialecten? Harrie Scholtmeijer, dialectonderzoeker bij de Overijsselacademie, legt in *Waar onze taal weg komt* op heldere wijze en met behulp van herkenbare anekdotes en historische dialectteksten uit hoe het Overijssels in elkaar steekt.

